

Λεξείο

Λόγος για' εου
ωροδωρομομο'

21/12/2005

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του προϋπολογισμού του 2005 παρουσιάζει μια μοναδικότητα πρωτοφανή για τα ελληνικά πολιτικά χρονικά. Συζητάμε έναν προϋπολογισμό ο οποίος είναι βέβαιο ότι δεν πρόκειται να ισχύσει. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον έχει ήδη χαρακτηρίσει ανεπαρκή στις προβλέψεις του, ανεπαρκή για να αντιμετωπίσει τα αποτελέσματα της απογραφής που προκάλεσε και επέβαλε η κυβέρνηση. Από την Τετάρτη και μετά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ecofin θα καλέσουν την κυβέρνηση να πάρει μέτρα για να αποκαταστήσει την αξιοπιστία του προϋπολογισμού. Θα ζητήσουν για παράδειγμα αύξηση των φορολογικών εσόδων και περιορισμό των δαπανών. Αυτά τα μέτρα θα οδηγήσουν στην αναίρεση του προϋπολογισμού που σήμερα συζητάμε.

Η κυβέρνηση δεν έχει υποβάλει ακόμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως όφειλε μέχρι τις 30 Νοεμβρίου, το επικαιριοποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2005-2007. Το απέφυγε προφανώς εν όψει της συζήτησης του προϋπολογισμού για να μη αντιφάσκουν οι ισχυρισμοί της προς την Ευρωπαϊκή Ένωση με τους ισχυρισμούς της που περιέχονται στον

προϋπολογισμό. Γεγονός είναι λοιπόν, ότι συμμετέχουμε σε μια συζήτηση όπου τα όσα μας παρουσιάζονται δεν θα ισχύσουν, όσα θα ισχύσουν δεν μας είναι γνωστά και η κυβέρνηση αποκρύπτει τα στοιχεία που θα έπρεπε να συζητήσουμε. Θεωρώ, ότι αυτή η διαδικασία υποβαθμίζει το Κοινοβούλιο. Είναι μια διαδικασία που θα οδηγήσει όπως και η απογραφή σε αβεβαιότητα και ανασφάλεια στην οικονομία, στο ακριβώς αντίθετο εκείνου που πρέπει να επιδιώκουμε, αν θέλουμε σταθερότητα και ανάπτυξη.

Κοινοβούλιο και αμερικανοί συναδέλφοι

Αλλά η οικονομική πολιτική δεν είναι η μόνη περίπτωση που η κυβέρνηση με άγνοια και αμεριμνησία οδήγησε τη χώρα σε περιπέτειες. Στην πρόσφατο Σύνοδο Κορυφής στις Βρυξέλλες η κυβέρνηση δεν πέτυχε απολύτως τίποτε το ουσιαστικό για την προστασία των ελληνικών συμφερόντων, παρά τα όσα ισχυρίζεται. Πέτυχε αντίθετα κάτι αρνητικό. Δέχτηκε να μην υπάρχει χρονικό όριο στην υποχρέωση της Τουρκίας να ρυθμίσει σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς δικαίου τις υποχρεώσεις της απέναντι στην Ελλάδα, ανήρεσε τη σχετική ρύθμιση του Ελσίνκι και κατέστησε τα ελληνοτουρκικά θέματα και πάλι διμερή από ευρωτουρκικά που ήταν μετά τις συμφωνίες του Ελσίνκι. Η κυβέρνηση δεν θέλει να επωμισθεί το βάρος διαπραγματεύσεων με την Τουρκία. Υπεκφεύγει για να μη βρεθεί αντιμέτωπη με δυσκολίες, ως εάν οι κυβερνήσεις

είναι μόνον για τα εύκολα. Αναβάλλει τις λύσεις για το μέλλον. Αλλά η συγκυρία στο μέλλον δεν θα είναι τόσο ευνοϊκή για τη χώρα. Τώρα έπρεπε να πιέσει για να έχει θετικά αποτελέσματα αύριο. Αύριο θα είναι ουραγός των όποιων αποφάσεων θελήσουν να πάρουν οι ευρωπαίοι εταίροι μας. Η Ελλάδα έχασε μια ιστορική ευκαιρία για να καθορίσει επ' ωφέλειά της το πλαίσιο και τις διαδικασίες για τη διευθέτηση τόσο του θέματος της υφαλοκρηπίδας όσο και των θεμάτων που θέτει η Τουρκία.

Η ρύθμιση που συμφωνήθηκε ανοίγει την πόρτα σε σοβαρές περιπέτειες. Η Τουρκία απέκτησε κυρίως την δυνατότητα να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, ώστε να γίνουν δεκτές πια σε διεθνές επίπεδο οι απαιτήσεις της. Ερευνητικά πλοία, πολεμικά πλοία και αεροπλάνα της θα δημιουργήσουν τα επόμενα χρόνια τα δεδομένα, ώστε οι ελληνικοί ισχυρισμοί να αμφισβητούνται και από τη διεθνή κοινότητα. Πρόσθετο επιχείρημα της Τουρκίας θα είναι, ότι η ίδια η ελληνική ηγεσία δήλωσε, ότι το Διεθνές Δικαστήριο πιθανώς δεν την συμφέρει. Οι Ευρωπαίοι θα είναι εφεξής απλοί θεατές. Θα μας καλούν να τα βρούμε με τη Τουρκία το ταχύτερο για να μη τους απασχολήσουμε την κρίσιμη περίοδο των τελικών αποφάσεων. Η ελπίδα ότι εμείς θα είμαστε ελεγκτές της στάσης των Τούρκων παραβλέπει την πραγματικότητα. Ελεγκτές θα είναι οι ΗΠΑ, η Αγγλία,

η Γερμανία και η Γαλλία. Κριτήριο τα δικά τους συμφέροντα που είναι αρκετά διαφορετικά από τα δικά μας. Δεν πέρασε από το μυαλό της ελληνικής κυβέρνησης που θέλει να τα αναβάλει όλα για ένα μακρινό μέλλον, ότι, εάν για παράδειγμα οι κύριες χώρες της Ένωσης αποφασίσουν τελικά να μην εντάξουν τη Τουρκία, είναι πιθανό να της χρυσώσουν το χάπι προωθώντας ρυθμίσεις εις βάρος μας; Μπορεί να εμπιστευτείται έτσι ανέμελα, ένα καλύτερο αύριο; Κανένα στοιχείο της διεθνούς συγκυρίας δεν δικαιολογεί αυτή την προσφυγή στον αυτόματο πιλότο.

Η νέα περίοδος επιθετικής παρουσίας της Τουρκίας θα αρχίσει μετά την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Τότε θα είναι ο καιρός για την Τουρκία να καταστήσει σαφές σε μας και τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι σύμφωνα με τις επιταγές της νέας ρύθμισης έχει αρχίσει να ξεκαθαρίζει εκκρεμή θέματα. Ακριβώς για να μην υπάρξουν εμπόδια στο μέλλον. Η κυβέρνηση έδρασε ως μαθητευόμενος μάγος και στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής. Άφησε τα δαιμονικά πνεύματα τώρα ελεύθερα. Το κακό είναι, ότι τα αποτελέσματα της επιπολαιότητάς της θα τα εισπράξει αργότερα ο ελληνικός λαός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η νέα κυβέρνηση παρέλαβε μια οικονομία που για 9^η συνεχή χρονιά εμφάνιζε ρυθμούς ανάπτυξης σταθερά υψηλότερους του μέσου ευρωπαϊκού, ^{όρου} με μια διαφορά που την τελευταία 4ετία ήταν της τάξης των 2,5 με 3 ποσοστιαίων μονάδων ετησίως. Παρέλαβε το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων να έχει κλείσει την ψαλίδα με το μέσο ευρωπαϊκό όρο, κατά 8 μονάδες και να έχει ξεφύγει από την τελευταία θέση της Ευρώπης των 15. Σήμερα, το βιοτικό επίπεδο βρίσκεται στο 74% της Ευρώπης των 15 και στο 81% της Ευρώπης των 25.

Κλειδί στην προηγούμενη επιτυχία μας υπήρξε η αξιοπιστία και η σταθερότητα της πολιτικής μας.

Η ραγδαία αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων δεν ήταν τυχαία. Ήταν η ψήφος εμπιστοσύνης των πολιτών στην οικονομική μας πολιτική. Και συνέβη πολύ πριν ξεκινήσουν οι επενδύσεις για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ανεβάσαμε το ύψος των επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ στο δεύτερο ψηλότερο σκαλοπάτι της ΕΕ-15.

Η αύξηση της φορολογικής βάσης και των φορολογικών εσόδων, που μας διευκόλυναν στη μείωση των ελλειμμάτων της Γενικής Κυβέρνησης και κατορθώσαμε να ενταχθούμε στην ΟΝΕ, επίσης δεν ήταν τυχαία. Η φορολογική βάση αυξήθηκε επειδή μειώσαμε την παραοικονομία, επειδή διορθώσαμε και βελτιώσαμε τους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν παρά το γεγονός ότι οι φορολογικοί συντελεστές τόσο των επιχειρήσεων όσο και των εργαζομένων μειώθηκαν.

Η αύξηση των κοινωνικών δαπανών κατά 6 μονάδες στο 28% του ΑΕΠ και η υπερσκέλιση του ευρωπαϊκού μέσου όρου, επίσης, δεν ήταν τυχαία. Ήταν αποτέλεσμα τόσο της ανάπτυξης όσο και της συνειδητής πολιτικής μας υπέρ των αδυνάτων.

Η αύξηση των πραγματικών μισθών, κατά 16% στην οκταετία, τη στιγμή που στην Ευρώπη υπήρξε στασιμότητα στους μισθούς, επίσης δεν ήταν τυχαία. Ήταν το αποτέλεσμα της αύξησης της παραγωγικότητας, αλλά και της αγαστής σχέσης των κοινωνικών εταίρων, που εμείς υποβοηθήσαμε.

Η Έκθεση ΚΟΚ που ^{παρουσιάζει} προσαρμόζει την πορεία εφαρμογής των στόχων της Λισσαβόνας σε όλες τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπίστωσε, ότι η Ελλάδα αν και είναι πίσω σε πολλούς στόχους, έδειξε την μεγαλύτερη πρόοδο στους 15 δείκτες ανάμεσα στις 15 χώρες. Είναι η πρώτη σε ταχύτητα βελτίωσης των επιδόσεών της.

Προεκλογικά, η νέα κυβέρνηση μιλούσε για πλαστά στοιχεία και πλαστούς προϋπολογισμούς. Συγχρόνως, υποσχέθηκε πολλά. Δεν θα μπω στις λεπτομέρειες. Θα αναφέρω μόνο ότι υποσχέθηκε ρυθμούς ανάπτυξης τουλάχιστον 5%. Δεν μας είπε όμως ποτέ πως θα τα καταφέρει. Είπε ότι έχει σχέδιο. Δεν μας ανέλυσε ποτέ το σχέδιό της. Και μέχρι στιγμής σιωπά. Το μόνο θέμα της είναι το παρελθόν.

Η κυβέρνηση αντί να ξεδιπλώνει την πολιτική της 4ετίας ή και της 10ετίας, επιδόθηκε σε μια αρνητική πολιτική, μια πολιτική αμφισβήτησης της αξιοπιστίας της προηγούμενης κυβέρνησης ^{αγνοώντας} ότι για τους τρίτους η Ελλάδα είναι μία και δεν γίνονται διακρίσεις μεταξύ πριν και τώρα. Κατάφερε έτσι να καταστρέψει τη διεθνή αξιοπιστία της χώρας.

Από την πρώτη βδομάδα, ξεκίνησε μια αρνητική καμπάνια ότι τα Ολυμπιακά έργα έχουν καθυστέρηση.

Αμέσως μετά η νέα κυβέρνηση επιδόθηκε σε μια καμπάνια απαξίωσης του ΣΔΟΕ και του φορο-εισπρακτικού μηχανισμού γενικότερα. Το εκπληκτικό είναι ότι αυτό έγινε χωρίς να υπάρχει έτοιμο σχέδιο άμεσης δημιουργίας νέου μηχανισμού. Το αποτέλεσμα είναι γνωστό: Η κατακόρυφη πτώση των φορολογικών εσόδων στη διάρκεια του 2004 και, φυσικά, το μεγαλύτερο δημοσιονομικό έλλειμμα των τελευταίων 10 ετών.

Τη δεύτερη βδομάδα, επίσης, ξεκίνησε η Οδύσσεια της λεγόμενης δημοσιονομικής «απογραφής». Σε σχέση με την απογραφή αρκούν πιστεύω δύο παρατηρήσεις:

Πρώτον, οι δημόσιες δαπάνες για τις οποίες η έκθεση της Επιτροπής ~~δεν σταματάει να επαναλαμβάνει~~^{διαπιστώνει} ότι οι πληροφορίες ήταν ατελείς, οι ταξινομήσεις δεν ανταποκρίνονταν στους κανόνες ή η κυβέρνηση δεν είχε εφαρμόσει τους κανόνες, συμποσοούνται σε μια διαφορά 0.01% για το 1999, 0.1% έως 0.3% του ΑΕΠ για άλλα χρόνια. Γι' αυτό το μηδαμινό ποσοστό η Ελλάδα με πρωτοβουλία της κυβέρνησης κατηγορήθηκε ως αναξιόπιστη, λειδωρήθηκε σε ευρωπαϊκό και διεθνές

επίπεδο, με μοναδικό όφελος την ψυχολογική ικανοποίηση των κυβερνώντων, που αδιαφόρησαν για τις αρνητικές επιπτώσεις για την οικονομία, τον ελληνικό λαό σε όρους ανάπτυξης, απασχόλησης, διαπραγματευτικής δύναμης και διεθνούς κύρους της χώρας.

Δεύτερον, η κυβέρνηση επικαλούμενη τη διαφάνεια, χειρίστηκε με τη μεγαλύτερη δυνατή αδιαφάνεια το θέμα των αμυντικών δαπανών. Επικαλέστηκε αδυναμία παροχής στοιχείων του Υπ. Εθνικής Άμυνας προς το Υπ. Οικονομίας-Οικονομικών για τις παραλαβές αμυντικού υλικού, προκειμένου να κατατεθούν οι σχετικές πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως εάν το αμυντικό υλικό που παραλαμβάνουμε είναι χαρτί φωτοτυπίας. Ούτε πρόβαλε η κυβέρνηση, όπως θα όφειλε, ότι οι αμυντικές δαπάνες κάθε χώρας και μάλιστα της Ελλάδας παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες, που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή των κανόνων, όταν μάλιστα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει συστήσει επιτροπή για να εξετάσει το πρόβλημα της καταγραφής των δαπανών. Οδήγησε έτσι την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε αναδρομική αναθεώρηση των ελλειμμάτων του παρελθόντος και μάλιστα με αναθεωρημένους κανόνες. Σε καμία άλλη χώρα, όπου έγινε απογραφή, δεν έγινε κάτι παρόμοιο. Ο συνδυασμός της αναδρομικής αναθεώρησης

με νέους κανόνες, μαζί με την αμηχανία που προκάλεσαν οι πρωτοβουλίες της κυβέρνησης στα στελέχη της Eurostat και της Επιτροπής, ήταν φυσικό να καταλήξουν σε ένα πολύ αρνητικό για τη χώρα αποτέλεσμα. Αποτέλεσμα, που η κυβέρνηση άργησε να αντιληφθεί. Πως αλλιώς να εξηγήσει κανείς το γεγονός ότι ενώ έκανε τις παραπάνω κινήσεις, συγχρόνως ο Υπουργός Οικονομίας διατυμπάνιζε ότι «μπήκαμε στην ΟΝΕ με το σπαθί μας». Και όμως ο ίδιος με τις πράξεις του οδήγησε την Επιτροπή να συμπεράνει λανθασμένα ότι η χώρα μας δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις ένταξης στην ΟΝΕ. Σύμφωνα με την έκθεση της επιτροπής η νέα μεθοδολογία καταγραφής των αμυντικών δαπανών που προκάλεσε και επέβαλε η ελληνική κυβέρνηση, οδήγησε στην τεράστια αύξηση του ελλείμματος. Η αύξηση αυτή ήταν 50% το 1999, 90% το 2000, 50% το 2001, 75% το 2002 και 25% το 2003. Οι αριθμοί αυτοί, που ανέτρεψαν τελείως την εικόνα της προσπάθειας της χώρας, δείχνουν όχι μόνο το μέγεθος των αλλαγών αλλά και το μέγεθος της απρονοησίας ή της εμπάθειας της κυβέρνησης.

Στις αμυντικές δαπάνες λοιπόν δεν υπήρξε απογραφή. Υπήρξε προγραφή, διαγραφή και μονόπλευρη παραγραφή. Υπήρξε προγραφή της ίδιας της χώρας, της οικονομίας της, της ελληνικής κοινωνίας. Υπήρξε και

διαγραφή των προσδοκιών της ελληνικής κοινωνίας από μια κυβέρνηση που υποσχέθηκε τόσο και τόσα. Και υπήρξε τέλος, μονόπλευρη παραγραφή των υποχρεώσεων της Νέας Δημοκρατίας απέναντι στους ψηφοφόρους της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη χώρα μας στόχος της οικονομικής πολιτικής είναι η πραγματική σύγκλιση και η διάχυση της ευημερίας σε όλους τους πολίτες. Πραγματική σύγκλιση σημαίνει ανάπτυξη με ρυθμούς ταχύτερους του μέσου ευρωπαϊκού. Γρήγορη ανάπτυξη προϋποθέτει μια δομή οικονομίας έντονα δυναμική.

ωρέω να είναι καίριο.
ως σήμερα
αβέβαιον

Ο στόχος δεν είναι εύκολος και απλός.

Έχει το αναπτυξιακό μας μοντέλο προοπτική; Εξασφαλίζει μια αυτοτροφοδοτούμενη δυναμική; Μπορούμε να βρούμε τα δικά μας συγκριτικά πλεονεκτήματα, να τα ιεραρχήσουμε και να επενδύσουμε σ' αυτά; Αυτά είναι τα ερωτήματα που πρέπει να μας απασχολούν σήμερα. Περίμενα από την κυβέρνηση να μας παρουσιάσει τις σκέψεις της για το ποια μορφή πρέπει να πάρει η οικονομία μας, ποιοι πρέπει να είναι οι

νέοι στόχοι της χώρας, όχι μόνο για το 2005 αλλά και για την επόμενη πενταετία ή δεκαετία. Ελάχιστα ουσιαστικά άκουσα. Και αυτά τα συνήθη και κοινότοπα. Δεν άκουσα τίποτα για την εξωστρέφεια της οικονομίας, την προώθηση της Ελλάδας ως κέντρο της Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης, την επένδυση στους παραγωγικούς συντελεστές και ιδίως στην ποιότητα της εκπαίδευσης, για την ^{ανάπτυξη} πρόοδο στη μικροοικονομική πολιτική ~~ανάγκαια~~.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Φοβάμαι ότι ο προϋπολογισμός του 2005 άρχισε ήδη να δείχνει τα πρώτα σημάδια απόκλισης από το στόχο της σύγκλισης. Οι επενδύσεις, που είναι ο κορμός της αναπτυξιακής διαδικασίας μειώνονται δραματικά. Χωρίς επενδύσεις το 2005, οι ρυθμοί του 2006 και μετά θα είναι ακόμα μικρότεροι. Αυτό είναι το πιο ανησυχητικό στοιχείο του προϋπολογισμού. Δείχνει ότι η δημοσιονομική προσαρμογή, αντί να διοχετεύεται στη μείωση της σπατάλης των 10 δις Ευρώ που διατυμπάνιζε προεκλογικά ο κ. Καραμανλής, άρχισε δυστυχώς να περνάει μέσα από τις δημόσιες επενδύσεις, κάτι που αποτελούσε πάγια πρακτική πριν το 1995. Όμως, η επιστροφή στις πολιτικές του μακρινού παρελθόντος, είναι συνταγή για στασιμότητα.

Το δεύτερο ανησυχητικό στοιχείο δεν φαίνεται στον προϋπολογισμό. Είναι ο ρυθμός ανάπτυξης, πάνω στον οποίο βασίζονται οι προβλέψεις του προϋπολογισμού. Σύμφωνα με όλους τους έγκυρους διεθνείς αναλυτές και οργανισμούς, αλλά και τους εγχώριους τραπεζικούς αναλυτές, ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να είναι μια μονάδα μικρότερος από τα προηγούμενα χρόνια και από αυτόν που καταγράφεται στον προϋπολογισμό. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι στην Ευρώπη οι οικονομίες αναθερμαίνονται και θα έπρεπε να επιδράσουν θετικά στις εξαγωγές μας και τον τουρισμό. **Η κυβερνητική απραξία έχει ήδη φέρει στασιμότητα στην αγορά, και οι αναλυτές εκφράζουν τις ίδιες ανησυχίες που έχει η αγορά.** Αλλά και οι πολίτες είναι ανήσυχοι, διότι βρίσκονται αντιμέτωποι με φαινόμενα ανόδου των τιμών και εκμετάλλευσης που δεν είχαν γνωρίσει άλλοτε.

Ας ελπίσουμε ότι η κυβέρνηση θα ανασκουμπωθεί, θα συνετιστεί, θα αρχίσει επιτέλους να εργάζεται με γνώμονα το μέλλον, θα ενδιαφερθεί να ανακόψει την πτωτική πορεία της οικονομίας, την οποία η ίδια προκάλεσε. Θα θελήσει επιτέλους να αντιμετωπίσει δημιουργικά τα προβλήματα του τόπου. Αυτό είναι το χρέος της.

Σας ευχαριστώ.